

ELJUSTRÍÐIÐ UM TEY TRÝ ORÐINI

»...eller seksuelle orientering«. Tað vóru orðini, sum um í 1988 vórðu mett at legalisera homosexualitet í Føroyum. Allir tingmenn vóru ímóti, tá atkvøtt var í løgtinginum 2. mai í 1988. Bara ein atkvøða var fyri. Hon var frá einastu kvinnu á tingi, Karini Kjølbro

EIRIKUR LINDENSKOV

Tað vóru hesi trý orðini: »eller seksuelle orientering«, sum settu eld í fyrri góðum 28 árum síðani.

Eitt uppskot um broting í borgarligu revsilógini varð borið í tingið. Broytingin var í grein 266b, har trý orð skuldu leggjast afturat, so at nýggja orðingin fór at verða soljóðandi:

»Den, der offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds fremsætter udtalelse eller anden meddelelse, ved hvilken en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges på grund af sin race, hudfarve nationale eller etninske oprindelse eller tro eller seksuelle orientering, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 2 år«

Tað var tann 10. desember í 1987, at landsstýrið samtykti at leggja málið um at seta lóg nr. 337 frá 3. juni 1987 um broytingar í revsilógini um forboð móti mismuni vegna rasu v. m. í gildi í Føroyum.

Í landsstýrinum sótu tá Javnaðarflokkurin, sum hevði lögmann, Tjóðveldisflokkurin, Sjálvstýrisflokkurin og Kristiligi Fólkaflokkurin Føroya Framburðs- og Fiskivinnuflokkurin.

Tá landsstýrið samtykti at leggja hesa lógarbroyting fyri tingið, vóru øll landsstýrisfólkini á fundi, eisini Niels Pauli Danielsen úr KRFFFF, sum seinni kúvendi, tá hann uppdagaði, at hendan lógarbroyting var fyri at verja samkynd.

Uppskotið kom til 1. viðgerð í løgtinginum uttan at nakar mótmælti, og málið varð sum vanligt beint í nevnd. So er tað, at Kristiligi Fólkaflokkurin raknar við.

Endamálið við hesi lógarbroyting, sum per automatikk kom úr Fólkatínginum, var at verja samkynd ímóti happing og forfylging. Og Kristiligi Fólkaflokkurin krevur nú, at málið verður tikið aftur.

Legalisera homosexualitet

Eldur er nú í grindini. Landsstýrið verður lagt undir bæði eitt og annað – eisini at vera ógudiligt, tí tað við hesum lógaruppskotið verjir siðloysi.

Kristilig Fólkaflokkurin sendir samgongufeløgnum bræv, har flokkurin sigur, at hann tilskilar sær at standa leysur av samgonguskjalinum og av annars gjørdum avtalum.

Hetta tóku Javnaðarflokkurin, Tjóðveldisflokkurin og Sjálvstýrisflokkurin sum eina uppsøgn av samgongusamstarvinum.

Torur Niclasen, løgtingsmaður og formaður í Kristiliga Fólka-

tíðindablaðið

sosialurin

frælsi
javnaður
brøðralag

Nr. 36 ★ leygardagur 26. mars 1988 61. árg. ★ Kr. 6,00

Tá »stilla vika«
og páskirnar eru av
koma vit
við einum nýggjum

BINGO

Keyp
HONDA og BMW
— tað loysir seg

NORDBIL

Tí skrædnaði samgongan!!!

Hvar til sitt

Síðani landsstýrismaðurin Niels Pauli Danielsen gav ílt frá sær undir viðgerðini av javnstøðulógaruppskotinum mikudagin, hevur brakað álvarsliga í Tinganesi.

Landsstýrisfundurin, sum verða skuldi hósdagin fyrrapart, var avlýstur, og løgtingsfundurin, sum var lýstur sama dag kl. 14.00, var sumleiðis avlýstur.

Ístaðin varð kallað saman til samgongufundar hóskvöldið kl. 19 og á hesum fundi var staðan, sum landsstýrið nú er komið í, viðgjørd.

Úrslitið var einki. Fundurin var liðugur, tá klokkan var farin av midnætt, og líkt var til, at samgongan helt ikki meira.

Staðan var tó ógreið í gjár seinnapartin, tá blaðið fór til prentingar. Samgongan skuldi hava fund kl. 4.00 og løgtingsformaðurin hevði tá kallað tingið saman klokkan fimm.

Í fundarbókini hjá landsstýrinum fyri 10. desember kl. 10.00 stendur um fundin: Spurningurin um at seta lóg nr. 337 frá 3. juni 1987 um broytingar í revsilógini um forboð móti mismuni vegna racu v.m. í gildi í Føroyum.

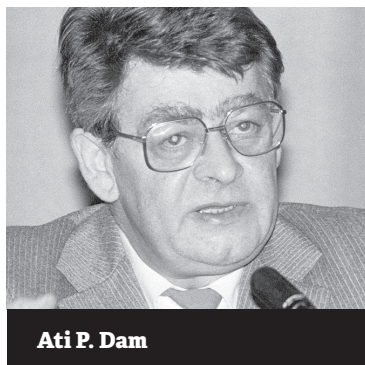
Samtykt at leggja lógina fyri løgtingið.

Allir landsstýrismenn vóru á fundi — eisini Niels Pauli Danielsen.

Tá uppskotið var til 1. viðgerð í løgtinginum mótmælti eingin og fór uppskotið tí, sum vanligt er, í nevnd. Men nú er Kristiligi Fólkaflokkurin raknaður við, og krevur, at málið verður tikið aftur.

**Forsíðan á Sosialinum,
leygdagin 26. mars 1988**

esið á síðu 3

Ati P. Dam

Finnur Helmsdal

Niels Pauli Danielsen

Bíblían sum amboð ímóti javnstøðu

Stríðið um javnstøðulóg og javnstøðunevnd var eisini drigið upp í hetta málið í 1987. Kristiligi Fólkaflokkurin og annars meiriluti á tingi stríddist við hond og fót ímóti, at setast skuldi ein javnstøðunevnd, og her var Bíblían eisini brúkt sum argument, soleiðis at lögtingið ikki við lóg fór at trýsta kvinnur fram at valdinum.

Endin av hesum stríðnum var, at Kristiligi Fólkaflokkurin fór úr samgonguni, sum harvið misti ein tingmann. Men í staðin fyri Kristiliga Fólkaflokkin kom hin helvtin av skrædnaða flokkinum, sum nú æt Framsóknarflokkurin, við Adolf Hansen, upp í landsstýrissamgonguna, og í staðin fyri Niels Paula Danielsen fór Karolina Petersen í landsstýrið.

Tá lógarbroytingin umsiðir

kom fyri tingið aftur í 2. viðgerð, fall málið við einum braki. Bara ein atkvøða var fyri. Tað var Karin Kjølbro.

Søgan um viðgerðina

Málið varð lagt fyri tingið 23. februar í 1988. 25. februar var málið til 1. viðgerð í løgtinginum og beint í rættarnevndina.

Undir viðgerðini kom nevndin eftir, at verandi lóggáva veitir trygd fyri, at bólkar ella minnilutar verða ikki háðir og heldur tað tí vera óneyðugt við broytingum í galdandi revsilóg.

Ein samd rættarnevnd mælti til at samtykkja hetta.

2. viðgerð var í løgtinginum 2. mai 1988. Tá fall uppskotið hjá landsstýrinum við 1 atkvøðu fyri og 17 ímóti.

Harvið endaði fyrsta stríðið um tey trý orðini í grein 266b.

Royndin hjá Finni Helmsdal

Næstu ferð, málið varð fyri á tingi, var tá Finnur Helmsdal, løgtingsmaður, sáli, fyri Tjóðveldi, legði uppskotið fyri tingið í 2005. Tá fall málið – tó ikki við sama braki sum í 1988, men við 11 atkvøðum fyri og 19 ímóti. Tá hetta málið var til viðgerðar, sótu Javnaðarflokkurin, Sambandsflokkurin og Fólkaflokkurin í landsstýrinum. Í samgonguskjalinum var eingin binding um hetta mál.

Í 2006 bar til

Í 2006 lögdu Finnur Helmsdal og Annita á Friðriksmørk málið fyri tingið á triða sinni. Og nú bar til. Uppskotið varð samtykt við 17 atkvøðum fyri og 15 ímóti.

Í borgarligu samgonguni, sum sat til í fjør, hevði Miðflokkurin tryggjað sær, at mál sum hesi, eitt nú at loyva samkyndum at giftast, ikki skuldu samtykkjast.

Nýggja samgongan hevur tvørturímóti annað endamál, tí Javnaðarflokkurin, Tjóðveldi og Framsókn fóru til val upp á at veita samkyndum hesi rættindi.

Nú fáa vit so at síggja, hvussu leikur fer.

Men vit kunnu staðfesta, at stríðið um at geva kvinnum sama rætt sum menn – stríðið um at seta lóg í gildi um javnstøðu millum kynini, og stríðið um tey trý orðini í revsilógini, síðani 1987 hevur ment seg til stríðið um at loyva samkyndum at giftast borgarliga.

Tað riður um snarið í løgtinginum. Meiriluti er fyri at geva samkyndum hesi rættindi. Men semja er ikki um, hvussu hesi rættindi skulu kallast.